

המפרש על מסכת תמיד

כתב בהגהות מנחת התמיד על ספר עולת תמיד להגאון בעל ערוגת הבושם זצ"ל (ע' ג' הערה ב'): ראיתי בהגהות חק נתן בריש מס' תמיד (בדפוס ש"ס ווילנא) שכתב "דע כי המפרש של תמיד הוא ר"י בר ברוך כן מוכח מהתוס' בפ"ק דיומא דף ט"ז ע"ב בד"ה מן השלחנות" עכ"ל, והמעייין שמה בתוס' יומא יראה, דראיתו הוא מזה דהתוס' שם הביא גירסת ר"י בר ברוך (בתמיד דף ל"א ע"א) במשנה גבי הקרבים מדיחין אותם דגרס במעוטא של שלחנות שבבית המטבחים ולא גרס על שלחנות של שיש שבין העמודים דהרי הי' ריוח ד' אמות ביניהם עייש"ה.

והנה גם המפרש שם בתמיד גרס במשנה שלחנות שבבית המטבחים ולא היינו שלחנות שבין העמודים עייש"ה, ומזה הוכיח דהמפרש של תמיד הוא ר"י בר ברוך.

ואחרי המחילה מרב גאוננו, לא אדע האיך הוכיח עוד מזה, ואדרבה לענ"ד ראוי עצומה דהמפרש של תמיד אינו מר"י בר ברוך, דהנה במשנה בפ"א דתמיד בשלשה מקומות הכהנים שומרים בביהמ"ק בית אבטינס בית הניצוץ וכו' וכתב המפרש בד"ה בית הניצוץ, לא שמעתי בו טעם למה נקרא כן עכ"ל, והנה בפ"י הראב"ד בד"ה בית הניצוץ כתב וזה לשונו כתב בתוס' צרפת שכן כתב בשם הר"ר יצחק בר ברוך דעל שם האורה נקראת הניצוץ, שהיתה עשויה כמין אכסדרה כמו ששינונו במס' מדות, ומעתה נראה בעליל דהמפרש אינו ר"י בר ברוך, דהרי בתוס' צרפת כתב בשמו הטעם דנראה בית הניצוץ כנ"ל במקום שהמפרש כתב לא שמעתי בו טעם.

ועוד אמרתי ראוי לדברנו מתוס' יומא (דף כ"ה ע"א בד"ה והא) שהקשה כיון דבעינן פייס בקודש אמאי לא היו מפייסין בעזרה עצמה דקדש טפי, ותירצו בשם הר"ת כיון דנוטל מצנפתו של אחד מהן גנאי הי' לעמוד בלא מצנפת בעזרה, ועוד הביאו לתרץ בשם הר"ר יצחק בר ברוך משום דהוי קיימי בכליאר מסובב א"א דהא אחוריהם לבית וכו' עייש"ה, דמזה נראה לי ג"כ להוכיח קצת דהמפרש אינו ר"י בר ברוך, מלבד ראוי הראשונה שכתבתי, אשר לדעתי הוא ראוי שאין עלי' תשובה וצ"ע ע"כ.

סיום על מסכת תמיד לגבי בכורות בערב פסח

כתב חכ"א בקובץ עץ חיים (באבוב) קובץ ט"ז (ע' תט"ז אות ז'): יש לציין מ"ש בקונטרס זכות אבות (סיון-אב) חלק הליכות צדיק סכ"ג אות י"ח, כי פעם נודמן הרה"ק ר' יעקב מפשעווארסק זי"ע בעיר נופש בימים שאחר ר"ח אב, ולא היה שם מי שיעשה סיום מסכת בכל יום כנהוג כדי להתיר אכילת בשר, ע"כ סיים המשב"ק מסכת תמיד בכל יום, ועי"כ אכלו בשר. ע"כ.

וכתב בספר דרך שיחה (חלק ד' ע' שנ):

שמעתי שאחד בא למרן הקהילות יעקב זצ"ל לאחר הסיום של הקה"י שהי' בכור, אמר לו שיבא אח"כ שוב, ולמד בשבילו מס' תמיד ועשה לו סיום.

וכתב על זה הגאון ר' חיים קנייבסקי שליט"א: נכון הוא, אף שסבר שאין זה כ"כ פשוט שמס' תמיד סגי לסיום, בשעת הדחק הנ"ל הקיל לו.